

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๘/๒๕๔๘

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนา

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนา เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติพัฒนา เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ พรรคชาติพัฒนาไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ ไม่แจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้แจ้งให้พรรคชาติพัฒนาดำเนินการแล้ว เมื่อพรรคชาติพัฒนาไม่ดำเนินการ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติพัฒนาได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยและแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ พร้อมส่งสำเนาคำร้องให้พรรคชาติพัฒนายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคชาติพัฒนามีหนังสือ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อไป

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง คือ พรรคชาติพัฒนาไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ มีเหตุให้ยุบพรรคชาติพัฒนาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๕ “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขา พรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของ นายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

๑.ล๑”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งว่าพรรคชาติพัฒนา มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคชาติพัฒนา เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ พรรคชาติพัฒนา มิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขา พรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ประกอบกับพรรคชาติพัฒนาไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า พรรคชาติพัฒนา มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติพัฒนาได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงให้ยุบพรรคชาติพัฒนา

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ